

Nekaj milijonov že spet v zrak, ker se koalicija boji Vilija Kovačiča

Ustavno sodišče je – kot že lani julija – tudi tokrat zavrnilo pobudo **Vilija Kovačiča** za oceno ustavnosti datuma zakonodajnega referendumu o drugem tiru. Zavrnitev je [izglasovalo sedem sodnikov, dva sta bila proti](#). Proti sta, kot že lani, glasovala **Marko Šorli** in **Klemen Jaklič**. Odločitev pomeni, da bo referendum 13. maja in ne bo hkrati z volitvami poslancev. Prvi možno datum za te, ki ga bo lahko izbral predsednik republike **Borut Pahor**, je 27. maj, Razplet ni presenečenje, ustavno sodišče lahko ukrepa, ko oblast prestopi meje ustavnosti, ne more pa poseči vsakič, ko vladajoča koalicija (SMC, Desus, SD) zaradi sebičnih interesov ravna nerazumno in zavrne, da bi država prihranila nekaj milijonov evrov in olajšala življenje ljudem z združitvijo odločanj, s katero bi se pa nekoliko povečale možnosti opozicije za uspeh na referendumu. Nekdanji predsednik ustavnega sodišča **Miroslav Mozetič** je v podobnem (ne pa enakem) primeru položaj pred leti opisal tako: “Ustavno sodišče ni psihiatrična klinika in ne more zdraviti vseh političnih norosti.”

Koalicija proti racionalnejši rešitvi, ker je v prid opozicije

Datum ponovitve referendumu je za 13. maj tokrat določila državna volilna komisija in s tem onemogočila, da bi lahko bil hkrati s volitvami poslancev. Lani je podobno referendum nekaj tednov pred predsedniškimi volitvami določila koalicijska večina poslancev. Tudi večino članov državne volilne komisije (DVK) izvolila vladna koalicija. Predlog predstavnika

opozicijske SDS **Draga Zadergala** v DVK, da bi bil referendum 27. maja, s čemer bi omogočili hkratno izvedbo z volitvami, so zavrnilo s petimi glasovi proti in enim za. Za je bil le Zadergal. Proti pa **Nina Brumen** (SMC), **Miroslav Pretnar** (SD), predsednik predsednik DVK **Antona Gašper Frantar**, pa tudi oba člana, ki predstavljata pravne strokovnjake. To sta **Franci Grad** in **Milena Pečovnik**. **Ksenija Vencelj** iz Desusa je manjkala, namesto nje je glasoval namestnik Pretnar. V komisiji sta še dva strankarska namestnika, ki pa lahko glasujejo le, če člani manjkajo, kar pa se ni zgodilo: **Janez Pogorelec** (NSi) in **Iztok Majhenič** (ZL). Med pravnimi strokovnjaki imata status namestnikov **Sašo Zagorc** in **Mitja Šuligoj**. Nasprotniki 27. maja so ocenjevali, da premikanje datumov objave odločitve o datumu ponovitve referenduma v uradnem listu in zamik dneva začetka volilnih opravil, kar je predlagal Zadergal, ne bi bilo v skladu z odločbo ustavnega sodišča in pravno ureditvijo. A iz razsodbe ustavnega sodišča, ki je zavrnilo Kovačičevo pobudo za presojo ustavnosti, ni razvidno, da bi bil morebiten poznejši datum, ki bi omogočal hkratnost, zelo sporen.

Poznejši datumi bi bili – boljši

Oba sodnika, ki sta glasovala proti, pa sta ocenila celo, da bil premik bolj v skladu z ustavno ureditvijo, ker kampanja, če bi bil določen poznejši datum, ne bi potekala čez prvomajske praznike. **Marko Šorli** tako denimo opozarja:

“Ne morem se strinjati z razlago v 15. točki obrazložitve sklepa Ustavnega sodišča, da je DVK prvi odstavek 33. člena ZRLI razumno razlagala tako, da ta določa 30 dni kot najkrajši mogoči in 45 dni kot najdaljši mogoči rok, ki mora preteči med sprejetjem oziroma objavo njene odločitve in dnevom glasovanja. Prvič, kako je DVK razlagala omenjeno določbo, niti ni mogoče vedeti, saj Sklep nima obrazložitve, gre torej za ex post razlago Ustavnega sodišča. Drugič, takšna razlaga nedopustno oži časovni okvir, ki omogoča

izbiro datuma glasovanja in s tem zmanjšuje možnost izbire takšnega datuma, ki zagotavlja učinkovito uresničevanje pravice glasovanja na referendumu. Tretjič, pritrditi pa je mogoče temu, da je izbor datuma v okviru, ki ga določa zakon – ne manj kot 30 in ne več kakor leto dni. DVK je torej imela na izbiro kar nekaj datumov (nedelj) po 13. 5. 2018, na primer vse do meseca julija, ne da bi s tem nepotrebno zavlekla datum ponovljenega glasovanja. Tako bi se lahko izognila temu, da bo sedaj, kot opozarja pobudnik, v drugem delu referendumске kampanje od 27. 4. 2018 do 2. 5. 2018 ta kampanja v “mrtvem teku”. V tem času so namreč prazniki in šolske počitnice, kar državljani v velikem številu s premostitvijo enega delovnega dneva izkoristijo za dopuste, tridnevna premostitev pa omogoča desetdnevni dopust.”

Kovačiču je združitev referendumu in predsedniških volitev vladna koalicija lani z izbiro septembrskega datuma za referendum že podobno onemogočila. Tudi takrat je del kampanj potekal med počitnicami. Tokrat je to storila državna volilna komisija. A ustavno sodišče lahko ukrepa le, ko politika prestopi meje ustavnosti. Ne more pa poseči vsakič, ko vladajoča večina zaradi sebičnosti ravna nerazumno in zavrne, da bi država prihranila nekaj milijonov evrov in olajšala življenje ljudem, da bi s tem povečala svoje možnosti na referendumu. Zakonska in ustavna ureditev jih k racionalnemu ravnanju ne silita. Ali kot je o odločitvi koalicijske večine zapisalo ustavno sodišče v lanski odločitvi: “Znotraj ustavnih okvirov, ima Državni zbor pri določanju datuma glasovanja na referendumu široko polje proste presoje.”

Tako so tokrat presodili sodniki o datumu referendumu:

[pdf-embedder
url="https://spletnicasopis.eu/wp-content/uploads/2018/04/u-i-263-18-up-540-183.pdf"]

Ločeno mnenje sodnikov **Marka Šorlija** in **Klemena Jakliča** pa je takšno:

[pdf-embedder
url="https://spletnicasopis.eu/wp-content/uploads/2018/04/u-i-263-18-up-540-18-delno-odklonilno-lm-sorli3.pdf"]

[pdf-embedder
url="https://spletnicasopis.eu/wp-content/uploads/2018/04/u-i-263-18-up-540-18-odklonilno-lm-ddr-jaklica.pdf"]